2-23150690-12-2-24102023-1
Dosarul nr. 2-21470/23

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

22 octombrie 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței, judecător – Olga Boțan
grefier – Cristina Delinschi,

cu participarea reclamantului, în lipsa reprezentantului pârâtului, care a fost legal citat,

a examinat în şedinţa de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamanților ***** și *****, avocat stagiar Apostoliuc Stanislav împotriva ***** cu privire la încasarea costului produsului, a penalității, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces:

La 23 octombrie 2023 a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de avocatul stagiar Apostoliuc Stanislav, în interesele reclamanților ***** și ***** împotriva ***** cu privire la încasarea costului produsului, a penalității, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de 12 octombrie 2022, reclamantul ***** cu intenția de a procura pompa de căldură de marcă Doosan FA 02 pentru apartamentul său, a încheiat contract de vânzare-cumpărare nr. 409 cu ***** și în aceeași zi, a achitat arvuna în mărime de 8000 MDL (opt mii lei).

Menționează reclamantul că, în reclama pompei de căldură, a fost indicat, că pompa funcționează la temperaturi mari cu minus și este cea mai bună alegere de încălzire autonomă la ziua de azi.

La data de 14 noiembrie 2022, pompa de căldură a fost livrată către reclamant și achitat de către ultimul prețul integral, pentru ce a fost eliberată factura fiscală seria AAO nr. 8092613 în sumă totală de 28 300 lei.

Indică despre faptul că, pentru a instala această pompă de căldură, a fost invitată compania SRL „Hvac Solid Term” care colaborează nemijlocit cu ***** acordându-le clienților ultimei servicii de instalare și deservire a pompelor de căldură.

La data de 18 noiembrie 2022, SRL „Hvac Solid Term” a finisat lucrările de instalare și testare a pompei. Primar, având în vedere situația climaterică blîndă, pompa de căldură funcționa, dar cu careva abateri de temperaturi și alte abateri neclare care impuneau reclamantului îngrijorări. Pe motiv, că acest produs este nou în țară și posibil că el anume în așa fel trebuie să funcționeze, reclamantului i s-a explicat de către angajații *****, că este în regulă.

Susține reclamantul că, la data de 18 decembrie 2022 (temperatura afară fiind minus 9 grade C), pompa de căldură funcționa cu mari dificultăți, ba nu ținea temperatura prestabilită, ba se deconecta cu mult mai des decît era programată, elimina în exterior apă mai mult și mai des decît trebuie etc., iar într-un final, în general, nu își executa predestinația.

Având în vedere cele relatate, reclamantul s-a adresat către compania instalator, ca ultimul să verifice starea și motivele funcționării nesatisfăcătoare a pompei de căldură, la care, compania instalator SRL „Hvac Solid Term" în urma diagnosticării, a răspuns, că atunci când afară sînt fixate temperaturi cu minus, pompa de căldură nu ridică temperatura mai mult de 22 grade C, adică singură pompa de căldură, la ieșire nu oferă mai mult de 22 grade C, adică, în apartament au fost plus 5-7 grade C, ceea ce nu poate fi considerat satisfăcător. A mai explicat instalatorul, că toate conexiunile și instalarea este în ordine, și nu poate servi motiv al funcționării proaste a pompei de căldură.

Astfel, la data de 20 decembrie 2022, reclamantul a expediat către ***** somație/cerere prealabilă în care solicită schimbarea pompei de căldură pe alta, care v-a funcționa, sau pe alta mai scumpă, fiind de acord să achite suplimentar, sau, la caz, să returneze suma plătită și își rezervă dreptul de a acționa în instanță în caz de refuz.

Potrivit art. 9 din Legea privind protecția consumatorului, vînzătorul este obligat: j) să primească și să soluționeze reclamațiile consumatorului într-o perioadă de timp care nu poate depăși 14 zile calendaristice de la data la care consumatorul a adus la cunoștință vînzătorului neconformitatea produsului și l-a predat vânzătorului ori persoanei desemnate de acesta în baza unui document de predare-primire.

Nefiind primit răspuns în decurs de mai mult de o lună, reclamantul, la data de 27 ianuarie 2023 s-a adresat cu o plângere către ISSPNPC în care a relatat despre cele întâmplate.

Ulterior, reclamantul a recepționat în luna martie răspuns la cererea prealabilă adresată către ***** din 19 decembrie 2022, prin care ***** a respins ca fiind neîntemeiate solicitările reclamantului.

Menționează reclamantul că, în argumentarea temeiniciei răspunsului, ***** a indicat că pompa de căldură la momentul predării era într-o stare corespunzătoare și nu avea nici un viciu ascuns.

Indică reclamantul că, prin care modalitate, la ce temperaturi etc, a fost testată pompa de către ***** nu ne este clar, deoarece careva dovezi de testare a pompei la temperaturi cu minus, nu au fost anexate.

Mai menționează că analizând cazul dat „... inginerii au stabilit că pompa urmează a fi prezentată la sediul ***** pentru a fi inspectată ..." de către cine urmează a fi transportată și prezentată nu s-a indicat.

Invocă reclamantul că, ***** a dat de înțeles, că reclamantul urmează să prezinte pompa, dar nu a indicat expres, pe motiv că aceasta contravine legii, or, conform art. 18 alin. (4) din Legea privind protecția consumatorului, în cazul produselor cu greutatea mai mare de 10 kg sau ale căror înălțime și circumferință depășesc în sumă 200 cm, transportarea către vînzător pentru reparația, înlocuirea, reducerea prețului și restituirea contravalorii acestor mărfuri se efectuează cu forțele și mijloacele vânzătorului, căruia i s-a adresat consumatorul, în limitele localității în care este amplasată unitatea de comerț de unde a fost procurat produsul, precum și din localitatea de reședință a consumatorului.

Mai indică reclamantul și despre faptul că răspunsul a fost expediat peste termenul de 14 zile așa cum prevede art. 18 din Legea privind protecția consumatorului.

Mai menționează în răspuns, că toate deteriorările apărute ulterior vînzării-cumpărării și care nu se datorează calității bunurilor, ci sunt rezultatul instalări sau utilizări necorespunzătoare, urmează a fi suportate de către proprietar.

Reclamantul atrage atenția asupra faptului că expertiza nici pînă la data adresării în instanța de judecată, nu a fost efectuată.

Reclamantul indică faptul că, instalarea s-a efectuat de compania cu care colaborează vînzătorul ***** și anume ***** i-a comunicat, că talonul de garanție v-a fi valabil doar dacă pompa de căldură v-a fi instalată de către SRL „Hvac Solid Term" adică de partenerii săi în domeniul instalării.

Mai menționează, după înaintarea cererii prealabile, reclamantul a procurat o altă pompă de căldură cu o capacitate mai mare și funcții suplimentare, ceea ce încă odată demonstrează, că pompa Doosan F 02 nu corespundea cerințelor și nu poate fi folosită în condițiile climaterice aferente țării noastre, pe motiv că nu funcționează la temperaturi cu minus.

Reclamantul indică că, a primit un răspuns de refuz în toate propunerile de soluționare amiabilă din partea cumpărătorului, și mai menționează că sintagma din refuz„... sperăm că Dvs sînteți încîntați de produsele companiei ***** și în continuare veți fi un client fidel al magazinelor noastre ... ", o consideră jignitoare.

Face trimitere reclamantul și la faptul că, din partea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor la data de 12 aprilie 2023, a primit răspunsul nr. 27/07-1469 din 12 aprilie 2023.

Nefiind de acord cu soluția adoptată, și cu nedreptățile care au avut loc, reclamantul a depus contestație către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor asupra răspunsului nr. 27/07-1469 din 12 aprilie 2023.

La data de 28 aprilie 2023, reclamantul a recepționat Decizia seria DR nr. 0030 din 28 aprilie 2023, prin care răspunsul nr. 27/07-1469 din 12 aprilie 2023 a fost anulat și cerințele reclamantului conform plângerii primare sînt admise, și s-a obligat ***** să restituie petiționarului contravaloarea produsului neconform (pompa de căldură Doosan FA-02) în sumă de 28 000 lei, conform facturii seria AAO8092613 din 14 octombrie 2022. Menționează reclamantul, că această decizie nu a fost executată nici pînă la data depunerii acțiunii, 16 octombrie 2023.

Invocă reclamanții ***** și ***** (soția), faptul că au fost supuși să suporte incomodități pe timp de iarnă, neavând căldură pe cînd afară erau temperaturi cu minus 9 grade C, achitând pompa de căldură (care nu funcționa și nu era adaptată pentru condițiile climaterice din RM), achitând serviciile de instalare, care de asemenea au fost considerabile, au fost nevoiți să caute și să împrumute sume adăugătoare și mai mari decît deja au fost achitate, pentru a procura o altă pompă de căldură mai scumpă, deoarece riscau să înghețe în propriul apartament, din motiv că pârâtul a realizat un produs necorespunzător cu caracteristicile înaintate și mai mult ca atît, nu a întreprins nici o acțiune pentru a remedia, înlocui, schimba etc, produsul, prin care li s-a produs și un prejudiciu moral.

Ulterior, nici după Decizia Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, prin care a fost recunoscută vina pârâtului, ultimul nu a restituit contravaloarea bunului. Astfel, reclamanții au fost nevoiți să apeleze la serviciile unui avocat, pentru a obliga pârâtul să-și îndeplinească obligațiile.

Reclamanții au solicitat :

Încasarea din contul ***** în beneficiul lui ***** și ***** a costului pompei de căldură Doosan FA 02 în mărime de 28 000 lei.

Încasarea din contul ***** în beneficiul lui *****, prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei.

Încasarea din contul ***** în beneficiul lui ***** prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei.

Încasarea din contul ***** în beneficiul lui ***** și ***** cheltuielile de judecată pentru serviciile juridice, în mărime de 10 000 lei.

Prin cererea de majorare a pretențiilor din 31 octombrie 2023, reclamanții au indicat că au mai suportat cheltuieli adăugătoare aferente soluționării litigiului și anume traducerea înscrisurilor din limba rusă în limba de stat, în mărime de 660,00 lei.

De asemenea, au înaintat solicitarea privind încasarea din contul pârâtului a penalității, în mărime de 28 000 lei, în baza art. 32 din Legea cu privire la protecția consumatorului, undde se indică că, pentru încălcarea termenelor prevăzute la art.18 alin.(7) și (20) și art. 18^1 alin. (1), vânzătorul, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 1% din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului. (1^1) Cuantumul penalității menționate la alin. (1) nu poate depăși prețul produsului sau prețul unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului, sau prețul total al comenzii în cazul în care costul produsului sau al unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului nu este determinat de contract.(4) Plata penalităților și repararea prejudiciului nu exonerează vînzătorul, prestatorul (executantul) de îndeplinirea obligațiilor ce îi revin față de consumator.

Reclamanții au indicat următorul calcul după cum urmează, data de 20 decembrie 2022 (data recepționării de către pârât a reclamației) cu 14 zile termen pentru remediere, rezultă data limită de 3 martie 2023. Iar până la data depunerii cererii în instanță, sunt 241 zile întârziere.

Prețul produsului constituie 28 000 lei, iar 1 % reprezintă 280 lei per zi.

Ulterior, 280 lei pe zi înmulțit cu numărul de 241 zile restante, rezultă suma de 67 480 lei.

Potrivit art. 32 din Legea cu privire la protecția consumatorului, penalitatea urmează a fi stabilită în mărime de 28 000 lei, adică, care este echivalentă cu suma achitată pentru pompa de căldură.

Menționează reclamanții că, calculul dobânzii de întârziere din data de 03 martie 2023 pînă pe 30 octombrie 2023, constituie suma de 4073,42 lei.

Reclamanții solicită :

Încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamanților ***** și *****, costul pompei de căldură în mărime de 28 000 lei.

Încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamanților ***** și *****, a penalității în mărime de 28 000 lei.

Încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamanților ***** și *****, a dobânzii de întârziere în mărime de 4 073,42 lei.

Încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamanților ***** și *****, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei, pentru fiecare reclamant în parte.

Încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamanților ***** și *****, a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

Încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamanților ***** și *****, a cheltuielilor pentru traducerea înscrisurilor în mărime de 660 lei.

În şedinţa de judecată reclamantul ***** s-a prezentat, a susţinut cererea de chemare în judecată, a solicitat admiterea acesteia integral.

În şedinţa de judecată reclamanta ***** nu s-a prezentat, fiind citată legal.

În şedinţa de judecată reprezentantul reclamantului nu s-a prezentat, însă a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa (f.d.78).

În şedinţa de judecată pârâtul nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat legal despre data, locul și ora examinării cauzei, însă prin referința din 04 martie 2024, a solicitat respingerea acțiunii reclamantului, ca neîntemeiată.

Mai mult, din partea reprezentantului pârâtului a depus 3 (trei) cereri consecutive de amânare a examinării cauzei (f.d.74-75, 76-77, 85-87).

Conform art. 206 alin. (5) Cod de Procedură Civilă, neprezentarea în şedinţă de judecată a reprezentantului, sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanţa poate amîna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Astfel, pentru a nu admite tergiversarea examinării cauzei, dat fiind faptul că, poziția pârâtului a fost expusă prin referința depusă, precum și faptul că, instanța anterior a amânat deja examinarea cauzei din motivul neprezentării reprezentantului pârâtului, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului pârâtului.

Aprecierea instanței:

Audiind reclamantul, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite acțiunea, reieşind din următoarele considerente.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea.

Totodată, instanţa de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărâre asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz vs Spania,* Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

În temeiul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

Potrivit prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea

multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În ședință de judecată s-a constatat că, reclamantul ***** a cumpărat de la pârâtul *****, pompa de căldură de marcă Doosan FA 02.

Ulterior, depistând că, produsul nu funcționează în mod corespunzător, s-a adresat cu cerere privind înlocuirea produsului sau restituirea valorii bunului, însă în cerința reclamantului i s-a refuzat, motiv pentru care, a fost depusă prezenta acțiune.

Reclamantul ** solicită încasarea sumei de 28000 lei cu titlu de cost al produsului – pompă de căldură Doosan FA-02, instanța de judecată va admite această pretenție din următoarele considerente.***

Raportul dintre reclamant pe de o parte și pârât, pe de altă parte, este guvernat de normele legale referitoare la protecția drepturilor consumatorului.

În același timp, instanța reține și faptul că, raportul juridic litigios dintre părți are un caracter sinalagmatic și generează drepturi şi obligaţii corelative în seama ambelor părți, şi anume: reclamantul s-a obligat să achite costul bunului, iar pârâtul, la rândul său, s-a obligat să-l predea reclamantului.

În corespundere cu art. 10 Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Bunacredinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Potrivit prevederilor art. 308 din Codul civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

În acest context, conform prevederilor art. 992 din Codul civil, contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, și căruia îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Astfel, conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform prevederilor art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În temeiul prevederilor art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 1108 alin.(1) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Astfel, prin contractul de vînzare-cumpărare nr. 409 ***** a vândut, iar reclamantul ***** a cumpărat, pompa de căldură de marcă Doosan FA 02 la un preț de 28 000 lei (f.d.36).

Conform bonului de plată din 12 octombrie 2022, reclamantul ***** a achitat prima tranșă, în mărime de 8000 lei (f.d.11).

Conform facturii fiscale seria AAO nr. 8092613 din 14 noiembrie 2022, reclamantul ***** a achitat restul sumei, iar în total 28 300 lei (f.d.12).

După cum rezultă din explicațiile reclamantului, care nu au fost infirmate de către partea pârâtă, instalarea pompei de căldură a fost făcută de către compania SRL „Hvac Solid Term”,

care colaborează nemijlocit cu pârâtul ***** acordându-le clienților ultimei servicii de instalare și deservire a pompelor de căldură.

La data de 18 noiembrie 2022, SRL „Hvac Solid Term” a finisat lucrările de instalare și testare a pompei, fiind întocmit actul de executare al lucrărilor (f.d.38).

Indicând faptul că, pompa de căldură funcționa cu abateri de temperaturi și alte abateri neclare, precum și faptul că nu asigura încălzirea apartamentului, reclamantul s-a adresat către compania instalator SRL „Hvac Solid Term”, în vederea diagnosticării și după caz, înlăturării motivelor ce afectează funcționalitatea pompei.

Conform raportului de diagnostic din 21 decembrie 2022, reprezentantul SRL „Hvac Solid Term”, a indicat că, la temperaturi exterioare sub zero, pompa de căldură Doosan FA 02 nu ridică temperatura lichidului mai mult de 22 grade C. S-a mai indicat că, toate componentele pompei de căldură sunt în stare funcțională și nu au fost găsite defecte vizibile (f.d.13, 37).

Instanța menționează faptul că, potrivit art. 6 lit. c) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, orice consumator are dreptul la remedierea sau înlocuirea gratuită, restituirea contravalorii produsului, serviciului ori reducerea corespunzătoare a preţului, repararea prejudiciului, inclusiv moral, cauzat de produsul, serviciul necorespunzător.

Reclamantul ***** a expediat către pârâtul ***** somație/cerere prealabilă prin care a solicitat schimbarea pompei de căldură cu alta, sau alta mai scumpă, fiind de acord să achite suplimentar, sau, la caz, să returneze suma plătită și își rezervă dreptul de a acționa în instanță în caz de refuz (f.d.16-17, 67).

Prin răspunsul pârâtului ***** din 19 ianuarie 2023, reclamantul a fost informat despre faptul că, cererea prealabilă formulată de reclamant a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a indicat că, la momentul predării bunului – pompa de căldură, aceasta era într-o stare corespunzătoare și nu avea nici un viciu ascuns.

A mai indicat pârâtul că, inginerii companiei *****, precum și a companiei producătoare, au stabilit că aceasta urmează a fi prezentată la sediul companiei *****, pentru a fi inspectată, pentru a elucida dacă există un defect de producere. S-a mai indicat că, toate deteriorările apărute ulterior vânzării – cumpărării și care nu se datorează calității bunurilor, ci sunt rezultatul unei instalări sau utilizări necorespunzătoare, urmează a fi suportate de către proprietar.

La data de 27 ianuarie 2023 reclamantul a depus o plângere cu privire la acțiunile pârâtului către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (f.d.18-19).

Prin răspunsul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor nr. 27/07-1469 din 12 aprilie 2023, s-a indicat că reclamantul urmează să aștepte rezultatele raportului de expertiză, iar cerințele privind repararea prejudiciului urmează a fi soluționate de instanța de judecată (f.d.21-22).

Nefiind de acord cu răspunsul menționat, reclamantul a depus contestație la 19 aprilie 2023 către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor asupra răspunsului nr. 27/07-1469 din 12 aprilie 2023 (f.d.23-24).

Prin Decizia Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor seria DR nr. 0030 din 28 aprilie 2023, răspunsul nr. 27/07-1469 din 12 aprilie 2023 a fost anulat și cerințele reclamantului conform plângerii primare au fost admise, și s-a obligat ***** să restituie petiționarului contravaloarea produsului neconform (pompa de căldură Doosan FA-02) în sumă de 28 000 lei, conform facturii seria AAO8092613 din 14 octombrie 2022 (f.d.25-27).

În corespundere cu art. 18 alin. (1) – (4) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003 (în vigoare la data încheierii contractului dintre părți), (1) Vînzătorul este răspunzător faţă de consumator pentru orice neconformitate existentă la momentul cînd a fost livrat produsul. (2) În cazul unei neconformităţi, consumatorul are dreptul de a solicita vînzătorului să i se aducă produsul la conformitate gratuit, prin reparare sau înlocuire, conform alin. (3)–(12), ori să beneficieze de reducerea corespunzătoare a preţului sau restituirea contravalorii pentru acest produs prin rezoluţiunea contractului, în condiţiile alin. (14)–(16) şi (20). (3) Consumatorul are dreptul, la opţiunea sa, de a solicita vînzătorului în primul rînd repararea produsului sau înlocuirea acestuia, gratuit în fiecare caz, cu excepţia situaţiei în care măsura reparatorie respectivă este imposibilă sau disproporţionată. (4) Termenul „gratuit", prevăzut la alin. (2) şi (3), se referă la toate costurile necesare aducerii produsului la conformitate, inclusiv costurile poştale, de transport, manipulare, diagnosticare, expertizare, demontare, montare, manoperă, pentru materialele utilizate şi ambalare. *În cazul produselor cu greutatea mai mare de 10 kg sau ale căror înălțime și circumferință depășesc în sumă 200 cm, transportarea către vînzător pentru reparaţia, înlocuirea, reducerea preţului şi restituirea contravalorii acestor mărfuri se efectuează cu forţele şi mijloacele vînzătorului, căruia i s-a adresat consumatorul*, în limitele localităţii în care este amplasată unitatea de comerţ de unde a fost procurat produsul, precum şi din localitatea de reşedinţă a consumatorului. În cazul în care vînzătorul/producătorul nu îndeplinește această prevedere, transportarea şi returnarea mărfurilor le poate efectua consumatorul pe contul vînzătorului/producătorului. Vînzătorul/producătorul restituie cheltuielile rezonabile pentru transportarea şi returnarea mărfurilor în baza documentelor justificative prezentate de către consumator.

Instanța reține că partea reclamantă a efectuat achitarea privind achiziționarea produsului și anume conform facturii fiscale seria AAO nr. 8092613 din 14 noiembrie 2022, reclamantul ***** a achitat în total suma de 28 300 lei (f.d.12).

Totodată, instanța reține că, la materialele cauzei a fost prezentat raportul de diagnostic din 21 decembrie 2022, întocmit de instalatorul SRL „Hvac Solid Term", prin care s-a indicat că, la temperaturi exterioare sub zero, pompa de căldură Doosan FA 02 nu ridică temperatura lichidului mai mult de 22 grade C. S-a mai indicat că, toate componentele pompei de căldură sunt în stare funcțională și nu au fost găsite defecte vizibile (f.d.13, 37).

Astfel, rezultă că, motivele de nefuncționalitate a pompei de căldură, nu țin de modalitatea de instalare sau existența unor defecte vizibile ce ar fi apărut după cumpărarea pompei, or, partea pârâtă nu a prezentat nici o probă care ar demonstra contrariul.

Instanța ține să menționeze faptul că cererea consumatorului referitor la înlocuirea unui produs nealimentar de calitate corespunzătoare cu un produs similar celui procurat urmează să fie satisfăcută în termen de 14 zile dacă acest produs nu-i convine ca formă, gabarite, mărime, culoare sau dacă nu-l poate utiliza conform destinaţiei din alte cauze.

Dacă produsul necesar pentru înlocuire lipseşte, consumatorul are dreptul să rezilieze contractul, iar vînzătorul este obligat să-i restituie contravaloarea produsului.

Cererea consumatorului de a i se înlocui produsul sau de a i se restitui contravaloarea lui urmează să fie executată dacă produsul nu este utilizat, nu şi-a pierdut calităţile de consum şi dacă există probe că a fost cumpărat de la vînzătorul respectiv.

Instanța reține la caz prevederile art. 1117 Cod civil care statuează că, vînzătorul este obligat să predea bunul fără vicii materiale.

Totodată potrivit art. 1123 alin (1) Cod civil, cumpărătorul îşi poate exercita drepturile rezultate din existenţa viciului dacă demonstrează că viciul a existat la momentul trecerii riscului, chiar dacă este descoperit mai tîrziu.

În conformitate cu art. 1128 alin. (1) Cod civil, dacă descoperă existența viciului bunului vîndut, cumpărătorul poate exercita drepturile creditorului în caz de neexecutare a obligației, în condițiile art. 901-946.

Art. 1157 Cod civil statuează că, prin derogare de la dispoziţiile art.1123 alin.(1), consumatorul îşi poate exercita drepturile rezultate din existenţa viciului dacă demonstrează că viciul a existat la momentul cînd a intrat în posesia bunului, indiferent de momentul trecerii riscurilor şi chiar dacă viciul este descoperit mai tîrziu. (2) Dacă consumatorul, în termen de 6 luni de la intrarea în posesia bunului, descoperă un viciu, se prezumă că bunul a fost viciat în momentul intrării în posesie a bunului, cu excepţia cazului în care prezumţia nu este compatibilă cu felul bunului sau al viciului.

Astfel, instanța reține că prin art. 1157 Cod civil se instituie o prezumţie legală asupra faptului că bunul mobil cumpărat pentru consum era viciat la momentul transferării riscului dacă în termen de şase luni din acel moment cumpărătorul constată viciul bunului respectiv şi dacă prezumţia este compatibilă cu felul bunului sau al viciului.

Reieşind din art.1159 coroborat cu art.1114 Cod civil, în cadrul contractelor de vînzare - cumpărare de bunuri pentru consum, momentul transmiterii riscului pieirii sau deteriorării fortuite este momentul predării şi recepţionării bunului, dacă părţile nu au convenit altfel.

Art.118 Codul de procedură civilă prescrie, că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, art.1157 Cod civil instituie o excepţie de la regula stabilită la art.118 Cod procedură civilă şi presupune inversarea sarcinii probaţiunii dacă prezumţia că bunul a fost viciat în momentul transferării riscului este compatibilă cu felul bunului sau al viciului.

Potrivit art. 18 alin (2) din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, în cazul unei neconformităţi, consumatorul are dreptul de a solicita vînzătorului să i se aducă produsul la conformitate gratuit, prin reparare sau înlocuire, conform alin.(3)–(12), ori să beneficieze de reducerea corespunzătoare a preţului sau restituirea contravalorii pentru acest produs prin rezoluţiunea contractului, în condiţiile alin.(14)–(16) şi (20).

Corespunzător la caz sunt reținute și prevederile alin. (11) din art. 18 al Legii sus menționate care prevede că, în cazul în care, la momentul adresării consumatorului, agentul economic nu dispune de un produs similar cu cel returnat, consumatorul este în drept să ceară restituirea contravalorii produsului, iar vînzătorul este obligat să primească produsul respectiv şi să restituie suma plătită.

Alin.(14) art. 18 din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003 prevede că, consumatorul poate solicita o reducere corespunzătoare a preţului sau restituirea contravalorii produsului prin rezoluţiunea contractului în oricare dintre următoarele cazuri: a) dacă nu beneficiază de dreptul de reparaţie sau de înlocuire a produsului; b) dacă vînzătorul nu a efectuat măsura reparatorie într-o perioadă de 14 zile calendaristice sau în termenul convenit cu consumatorul în conformitate cu alin.(7); c) dacă vînzătorul nu a efectuat măsura reparatorie fără a provoca un inconvenient semnificativ pentru consumator; d) la apariţia unei neconformităţi la produs după efectuarea deja a unei măsuri reparatorii conform alin.(3)–(12), dacă consumatorul a refuzat repararea sau înlocuirea produsului; e) la depistarea neconformităţii produsului în termen

de 6 luni de la livrarea produsului, dacă consumatorul a refuzat repararea sau înlocuirea produsului.

Conform art. 18^5 alin. (3) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003 dacă vînzătorul/prestatorul refuză să satisfacă reclamaţia consumatorului conform prevederilor art. 18 alin. (2) şi art. 18^1 alin. (1) pe motiv că neconformitatea a apărut din motive imputabile consumatorului şi acesta nu este de acord cu asemenea concluzie, vînzătorul/prestatorul este obligat să dovedească vina consumatorului în ceea ce priveşte deficienţele apărute la produsul vîndut, serviciul prestat prin expertiza tehnică efectuată de o terţă parte competentă în domeniu, abilitată în conformitate cu legea. În acest caz, într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data depunerii reclamaţiei, vînzătorul/prestatorul notifică, printr-un document scris, pe suport de hîrtie sau pe orice alt suport durabil, consumatorul cu privire la depunerea cererii de efectuare a expertizei, la datele de contact ale instituției abilitate în desfășurarea expertizelor și, la cererea consumatorului, transmite acestuia dovada înregistrării solicitării de expertiză a produsului corespunzător în instituția respectivă. În caz contrar, vînzătorul/prestatorul este obligat să îndeplinească cerinţele prevăzute la art. 18 alin. (2) şi art. 18^1 alin. (1).

Prin urmare, instanța conchide că, solicitarea de înlocuirea a bunului sau restituirea contravalorii produsului este unul din drepturile de care dispune reclamantul în calitatea sa de parte contractantă, în caz de neexecutare fără justificare, intenționată sau din culpă gravă a obligațiilor contractuale, alături de dreptul de a cere executarea silită, penalități de întârziere etc, care poate fi realizat cu titlu de sancțiune contractuală sau legală în circumstanțe prestabilite de părți sau de lege, conform principiilor răspunderii civile.

La caz, se atestă o neexecutare esențială a obligațiilor contractuale de către pârât, iar reclamantul, după încălcarea de către pârât a obligațiunilor sale contractuale, manifestate prin faptul că nu a predat produsul achiziționat conform caracteristicilor/parametrilor prevăzute de condițiile contractuale și fără vicii, a trimis în adresa pârâtului o cerere prin care solicită schimbarea pompei de căldură pe alta ne defectă sau alt model cu achitarea diferenței de preț, iar în caz de imposibilitate de schimbare cu o altă pompă lucrativă, restituirea sumei achitate de 28 000 lei (f.d.16-17).

Cerințele reclamantului însă, nu au fost îndeplinite, respectiv obligația legală a vânzătorului a rămas neexecutată.

Apreciind probele administrate prin prisma normelor legale enunțate, instanța ajunge la convingerea că cerința părții reclamante privind încasarea sumei de 28000 lei cu titlu de cost al produsului – pompă de căldură, este întemeiată, or, produsul vândut nu corespunde caracteristicelor sale tehnice necesare pentru a fi exploatat în mod corespunzător, iar partea pârâtă a omis de a prezenta probe pertinente și admisibile ce ar demonstra funcționalitatea pompei de căldură.

Argumentele pârâtului cu referire la faptul că, ar fi solicitat reclamantului accesul în apartamentul acestuia a unui expert independent pentru a fi efectuată o expertiză, dar reclamantul a refuzat accesul expertului, instanța le respinge, or, normele legale referitoare la caz prevăd procedura de urmat.

Astfel, conform art. 18 alin. ((4) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003 (în vigoare la data încheierii contractului dintre părți), în cazul produselor cu greutatea mai mare de 10 kg sau ale căror înălțime și circumferință depășesc în sumă 200 cm, transportarea către vînzător pentru reparaţia, înlocuirea, reducerea preţului şi restituirea contravalorii acestor mărfuri se efectuează cu forţele şi mijloacele vînzătorului, căruia i s-a

adresat consumatorul, în limitele localităţii în care este amplasată unitatea de comerţ de unde a fost procurat produsul, precum şi din localitatea de reşedinţă a consumatorului.

Respectiv, având în vedere solicitarea părții reclamante, pârâtul *****, era ținut la ridicarea produsului vândut, cu forțele și mijloacele proprii, inclusiv transportarea pompei, din contul vânzătorului, or, legea nu prevede în obligația reclamantului accesul expertului la domiciliul acestuia.

Mai mult, potrivit art. 29 alin. (1) și (2) din Constituția RM, domiciliul şi reşedinţa sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia. (2) De la prevederile alineatului (1) se poate deroga prin lege în următoarele situaţii: a) pentru executarea unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătoreşti; b) pentru înlăturarea unei primejdii care ameninţă viaţa, integritatea fizică sau bunurile unei persoane; c) pentru prevenirea răspândirii unei epidemii.

Astfel, pârâtul nu poate cere reclamantului renunțarea la inviolabilitatea domiciliului său, în condițiile în care Legea privind protecția consumatorilor prevede în mod clar, conduita de urmat a vânzătorului, iar accesul expertului și desfășurarea expertizei nemijlocit la domiciliul reclamantului nu este prevăzută de lege, precum și nici nu este motivată de partea pârât, în nici un mod.

În speță, pârâtul ***** nu a explicat motivele pentru care nu a ridicat pompa de căldură și nu a transportat-o pentru expertiză, deși reclamantul a cerut faptul dat în mod expres, atât prin cererea depusă, cât și prin conversația anexată de către însuși pârât.

Respectiv, neefectuarea expertizei nicidecum nu poate fi imputată părții reclamante, or, însăși partea pârâtă nu a urmat obligațiile instituite prin Legea privind protecția consumatorilor, drept urmare, alegațiile privind neefectuarea expertizei din cauza reclamantului, instanța de judecată le respinge ca nefondate.

Prin urmare, reieșind din cumulul probator anexat la materiale cauzei se consideră neîntemeiat refuzul vânzătorului de a înlocui gratuit produsul sau a restitui contravaloarea produsului, în cazul în care produsul necesar pentru înlocuire lipsește, or, legea prevede expres faptul că cumpărătorul este în drept să restituie bunul cumpărat, primind în schimbul acestuia suma plătită la cumpărare.

În sensul normelor de drept sus-enunțate și reieșind din cumulul probatoriu în raport cu norma legală aplicabilă speței, având în vedere faptul că, pârâtul nu a demonstrat funcționalitatea pompei de căldură vândută reclamantului, instanța de judecată ajunge la ferma concluzie de a admite pretenția reclamanților referitor la restituirea sumei în mărime de 28000 lei din contul pârâtului.

Referitor la pretenția privind încasarea din contul pârâtului a sumei de 28000 lei, cu titlu de penalitate, instanța reține următoarele.

Conform art. 934 alin. (1)-(1) Cod civil, creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată. (2) Despăgubirile trebuie să acopere doar prejudiciul suferit de creditor care este consecința directă și necesară a neexecutării.

Potrivit art. 936 Cod civil, despăgubirile pentru prejudiciul patrimonial cauzat prin neexecutarea obligației reprezintă suma de bani care va pune creditorul, pe cât este posibil, în situația în care s-ar fi aflat dacă obligația s-ar fi executat în mod corespunzător. Aceste despăgubiri acoperă dauna suferită real (inclusiv cheltuielile suportate și reducerea valorii bunului) și profitul ratat de creditor. Creditorului îi revine sarcina de a demonstra mărimea prejudiciului pentru care cere despăgubiri.

În corespundere cu art. 944 Cod civil, în cazul în care o obligaţie de a da sau de a face, alta decît una de a plăti o sumă de bani, nu este executată la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere asupra echivalentului în bani al părţii neexecutate a obligaţiei, din data imediat următoare scadenţei pînă la data executării corespunzătoare, la rata prevăzută la art.874 ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Dacă obligaţia neexecutată are o obligaţie corelativă pecuniară, mărimea acestei obligaţii corelative va constitui echivalentul în bani a obligaţiei neexecutate. (2) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere.

În conformitate cu art. 32 alin. (1) - (1^1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, pentru încălcarea termenelor prevăzute la art. 18 alin. (7) şi (20) şi art. 181 alin. (1), vînzătorul, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depăşită o penalitate în mărime de 1% din preţul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamaţiei consumatorului. (1^1) Cuantumul penalității menționate la alin. (1) nu poate depăși prețul produsului sau prețul unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului, sau prețul total al comenzii în cazul în care costul produsului sau al unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului nu este determinat de contract.

Conform art. 18 alin. (7) și (20) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, (7) Orice reparaţie sau înlocuire a produselor este făcută în cadrul unei perioade de timp rezonabile, stabilite de comun acord, în scris, între vînzător şi consumator, fără niciun inconvenient semnificativ pentru consumator, luîndu-se în considerare natura produsului şi scopul pentru care consumatorul a solicitat produsul. Perioada de timp stabilită nu poate depăşi 14 zile calendaristice de la data la care consumatorul a adus la cunoştinţă vînzătorului neconformitatea produsului și l-a predat vînzătorului ori persoanei desemnate de acesta în baza unui document de predare-primire. Acest termen poate fi prelungit numai cu acordul consumatorului şi este stipulat în contract. (20) Reducerea corespunzătoare a preţului sau restituirea contravalorii produsului în cadrul termenului de garanţie, în caz de deficienţe care nu sînt imputabile consumatorului, se face necondiţionat de către vînzător într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamaţiei de către consumator sau în termenul stabilit în contract, în condițiile menționate la alin. (14)–(18).

Având în vederea constatarea faptului că, partea pârâtă nu a înlocuit bunul, precum și nici nu a restituit contravaloarea acestuia, instanța consideră că reclamanții sunt îndreptățiți să solicite încasarea penalității pentru neexecutarea în termen a obligațiilor contractuale și anume de restituirea contravalorii produsului achiziționat la 12 octombrie 2022.

Instanța menționează că, deși potrivit calculului legal suma penalității este una mai mare, prin prisma art. 32 alin. (1^1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, cuantumul penalității nu poate depăși prețul produsului.

Ca urmare, instanța de judecată va admite cerința privind încasarea penalității și va dispune încasarea acesteia în limita valorii de 28000 lei, reieșind din suma achitată pentru bunul achiziționat conform contractului nr. 409.

Capătul de cerere privind încasarea de la pârâtul ** în beneficiul lui ***** și ***** a dobânzii de întârziere, este unul întemeiat şi urmează a fi admis, din următoarele considerente.***

Conform art. 942 Cod Civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare

scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. (2) Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an. în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract. (4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere. (5) Pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadență cu justificare, debitorul datorează doar dobînda de întîrziere la rata prevăzută la art. 874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobîndă de întîrziere. (6) Orice clauza contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

Instanța de judecată reține că, pârâtul nu a restituit reclamantului banii achitați pentru pompa de căldură, în termenul prevăzut de lege, deși reclamantul a solicitat restituirea sumei date.

Astfel, instanța de judecată, consideră întemeiată pretenția reclamanților ***** și ***** privind încasarea dobînzii de întîrziere și o va încasa în mărimea de 4073,42 lei, pentru perioada 03 martie 2023 pînă pe 30 octombrie 2023, conform solicitării părții reclamante (calcul, f.d.46).

Cu referire la cerința reclamanților ** și ***** cu privire la compensarea prejudiciului moral în mărime de 20000 lei, pentru fiecare, instanța reține următoarele.***

În conformitate cu art. 20 alin. (1) – (5) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, (1) Consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relaţii contractuale cu vînzătorul, prestatorul. (2) Prejudiciul se repară de către vînzător, prestator şi în cazul în care livrarea produsului, prestarea serviciului se fac în mod gratuit sau la preţ redus ori dacă produsul a fost comercializat ca piese de schimb sau distribuit sub altă formă. (3) Prejudiciul (inclusiv moral) se repară de către vînzător, prestator dacă a fost cauzat pe parcursul: a) termenului de valabilitate sau pînă la data de minimă durabiliate – la produsele pentru care se stabileşte acest termen/dată; b) duratei de funcţionare - la produsele de folosinţă îndelungată; c) a 2 ani - la produsele pentru care nu este prevăzută stabilirea termenului de valabilitate/datei de minimă durabilitate sau duratei de funcţionare. (4) Prejudiciul moral cauzat consumatorului de către producător, vînzător, prestator prin încălcarea drepturilor lui prevăzute de prezenta lege, precum şi de alte acte normative, se repară în mărimea stabilită de instanţa judecătorească. (5) Prejudiciul moral se repară indiferent de repararea prejudiciului material cauzat consumatorului.

În conformitate cu art. 2036 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege. (4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes

recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. (5) Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărîre judecătorească definitivă.

Instanța reține că, prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege, viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal, prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale.

La determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, în special importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor; nivelul suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice, pierderea sau limitarea capacității de muncă etc. și felul vinovăției, intenția, imprudența persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

Instanța de judecată, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, este în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral, suferințelor psihice sau fizice suportate o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni, inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale, psihice sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

La caz, instanța de judecată ia în considerație faptul că partea pârâtă nu a executat în mod corespunzător prevederile contractuale, nu a vândut un produs calitativ, precum și nici nu a restituit costul valorii bunului achiziționat în termenele solicitate de către partea reclamantă, astfel consideră că acesta din urmă a suportat un disconfort.

În special, instanța menționează că, partea reclamantă pe timp de iarnă a fost lipsită de posibilitatea de a se încălzi în mod corespunzător, or, pompa de căldură procurată de la pârât nu funcționa în măsura în care să asigure încălzirea apartamentului reclamanților, fapt ce a generat prezentul litigiu.

Faptul dat, în mod evident a creat stări de frustrare, retrăiri și stres, inclusiv prin necesitatea de a găsi o modalitate de a se încălzi, cât și a recupera suma de bani investită, pe care pârâtul a refuzat neîntemeiat să o restituie, precum și nici nu a întreprins careva acțiuni în vederea remedierii situației create, manifestând indiferență și furnizând un răspuns formal.

Raportând cadrul legal incident raportului juridic litigios la circumstanțele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite pretenția reclamanților privind repararea prejudiciului moral, cu dispunerea încasării din contul pârâtului în contul reclamanților a sumei de 20 000 lei, pentru fiecare reclamant, cu titlu de prejudiciu moral cauzat, sumă ce reprezintă un cuantum rezonabil, echitabil și proporțional gravității faptelor și circumstanțelor stabilite.

Capătul de cerere privind încasarea de la pârâtul ** a cheltuielilor de asistenţă juridică în mărime de 10000 lei este unul întemeiat şi urmează a fi admis din următoarele considerente.***

Conform art. 94 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art. 96 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În conformitate cu art.1 al Legii cu privire la avocatură, profesia de avocat este exercitată de persoane calificate şi abilitate, conform legii, să pledeze şi să acţioneze în numele clienţilor lor, să practice dreptul, să apară în faţa unei instanţe judecătoreşti sau să consulte şi să reprezinte în materie juridică clienţii lor. Profesia de avocat este liberă şi independentă, cu organizare şi funcţionare autonomă, în condiţiile prezentei legi şi ale statutului profesiei de avocat. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.

Astfel, acordarea asistenţei juridice, nu este activitate de întreprinzător şi se efectuează de avocat, care are licenţă care î-i acordă dreptul de a practica avocatura, a acorda asistenţă juridică şi a încheia contracte de asistenţă juridică.

Conform art. art.60,63 ale Legii cu privire la avocatură, avocatul acordă asistenţă juridică clientului în baza contractului de asistenţă juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidenţă. Conţinutul, forma şi modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern. Munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice. Mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autorităţile publice sau de instanţa de judecată. Cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă. Cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice în organele de urmărire penală şi instanţele de judecată în cauzele penale, civile şi administrative se încasează concomitent cu soluţionarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă.

Potrivit art. 80 alin. (7) CPC RM, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat şi certificat de avocat.

Astfel, instanţa de judecată reţine că avocatul stagiar Apostoliuc Stanislav a întocmit actele procesuale, în baza mandatului, eliberat de către Cabinetul avocatului (f.d. 5), reprezentînd interesele reclamanților, ultimul este avocat stagiar, conform prevederilor Legii cu privire la avocatură.

Reieşind din prevederile art. 90 lit. (i) CPC al RM, din cheltuieli de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

În confirmarea achitării plăţii avocatului stagiar au fost prezentate ordinele de plată din 16 octombrie 2023 în baza contractelor nr. 064 și nr. 065 (f.d. 2,3).

Astfel, instanţa de judecată va admite şi cerinţa reclamanților ***** și ***** privind încasarea sumei achitate pentru asistenţa juridică acordată de către avocatul stagiar Apostoliuc Stanislav în mărime de 10000 lei, considerându-le reale, rezonabile, corespunzătoare prevederilor normei menționate, având în vedere complexitatea și caracterul acțiunii supusă judecății, durata examinării pricinii civile.

Capătul de cerere privind încasarea de la pârâtul ** a cheltuielilor de judecată suportate pentru traducerea actelor, instanța de judecată le va admite, din următoarele considerente.***

Potrivit prevederilor art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecată.

În corespundere cu art. 90 lit. a) și l) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: a) sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.

Conform art. 94 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Ca urmare a faptului că ***** și ***** au câștig de cauză în acțiunea dată, acestora urmează să le fie compensate din contul pârâtului cheltuielile de judecată suportate pentru traducerea actelor, în sumă de 660 lei (f.d.41).

În partea ce ține de chestiunea privind încasarea taxei de stat, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe conform Legii taxei de stat.

La fel, instanța de judecată reține că, reclamanții, în conformitate cu art. 85 alin.(1) Cod de procedură civilă și pct.1.1.8 al Anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 sunt scutiți de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii privind protecția drepturilor consumatorilor.

Conform art. 87 alin.(1) lit. k) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din valoarea fiecărei pretenţii aparte – în acţiunile care constau din mai multe pretenţii de sine stătătoare.

De asemenea, conform art.3 alin.(1) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, (în vigoare la data depunerii acțiunii 23.10.2023) cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu character patrimonial, se impun cu taxă de stat în mărime de 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

Ținând cont de prevederile Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, instanţa conchide că taxa de stat aferentă judecării cauzei, urmează a fi încasată în beneficiul statului din contul pârâtului în mărime de totală de 2002,20 lei, reieșind din calculul (60073,42 lei x 0,03 %) lei +200 lei pentru capetele de cerere cu caracter nepatrimonial.

În astfel de circumstanţe, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu şi interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art.130 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată concluzionează că acţiunea depusă de reprezentantul reclamanților ***** și *****, avocatul stagiar Apostoliuc Stanislav împotriva ***** cu privire la încasarea costului produsului, a penalității, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, urmează a fi admisă integral.

În conformitate cu art. art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamanților ***** și *****, avocat stagiar Apostoliuc Stanislav împotriva ***** cu privire la încasarea costului produsului, a penalității, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, integral.

Se încasează de la ***** în beneficiul lui ***** și ***** suma de 28000 (douăzeci și opt mii,00) lei cu titlu de costul produsului – pompă de căldură, suma de 28000 (douăzeci și opt mii,00) lei cu titlu de penalitate, suma de 4073,42 (patru mii șaptezeci și trei,42) lei cu titlu de dobânda de întârziere, suma de a câte 20000 (douăzeci mii,00) lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciul moral, suma de 10000 (zece mii,00) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, suma de 660 (șase sute șaizeci,00) lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru traducerea actelor.

Se încasează de la ***** în beneficiul Statului suma de 2002,20 (două mii doi,20) lei cu titlu taxa de stat.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, de la momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător ***Olga Boțan***

Copia corespunde originalului,
Judecător ***Olga Boțan***